

گسترش توانمندی زنان

فخر السادات محتشمی‌پور

از زنان نوشتن حتی در دوره معاصر و تاریخ اکنون، مستندات می‌خواهد. در غیر این صورت هر آنچه گفته و نوشته شود، شعاری بیش نیست و به هیچ گرفته می‌شود. از زنان نوشتن نیازمند اطلاعات و آمار است. چیزهایی که در کشور ما حکم کیمیا دارد. دستگاه‌های دولتی که مسئولیت این کار را دارند به سازمان‌ها و ادارات مربوطه محول می‌کنند و آنها هم موضوع را جدی نمی‌گیرند و دست آخر هم نهادهای برای راستی‌آزمایی وجود ندارد. این است که ما برای یافته‌های تاریخی دست به دامان تاریخ شفاهی می‌شویم و خاطره‌نگاری‌ها.

اما استان گلستان، خوشبختانه به دلیل فرهنگی و متکثر بودنش از لحاظ حضور اقوامی چون ترکمن و قزاق و نیز سیستانیها در آن، در حوزه زنان حرف برای زدن دارد. کافی است صاحب سخن بر سر ذوق آید. در لابه‌لای آثار و مکتوبات تاریخی این خطه، جایگاه و نام‌آوری زنان در حوزه‌های مختلف مشهود است. این حضور و اثرگذاری تا امروز جریان داشته و چنین است که می‌بینیم در عصر حاضر مدیریت زنان در این استان به نسبت دیگر استان‌ها قوی‌تر بوده است. تا جایی که مدیر کل سابق امور زنان استان، از ۶۰ پست در دستگاه‌های اجرایی و ادارات دولتی که به زنان اختصاص یافته سخن می‌گوید.

در دوره اصلاحات که بهار مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف از جمله مشارکت سیاسی بود، با تأکید رئیس‌جمهور و اقدامات مسئولین حوزه زنان وقت و همت و غیرت خود زنان متخصص، توانا و دغدغه‌مند، موضوع مدیریت زنان در سراسر کشور مورد توجه قرار گرفت. انتصاب چهار بخشدار زن توسط استاندار وقت گلستان که برخی نیز ترکمن و اهل سنت بودند، به عنوان اقدامی شایسته و البته ضروری مورد تقدیر قرار گرفت. آن زمان که اینجانب مسئولیت امور بانوان وزارت کشور را عهده‌دار بودم، در روز زن، طی اقدامی مبتکرانه و فرهنگ‌ساز، به استاندارانی که موضوع بهره‌گیری از توانایی‌ها و قابلیت‌های زنان را مورد توجه قرار داده بودند، لوح تقدیر تقدیم کردم. خوشبختانه این اقدام مورد توجه دیگر استانداران هم قرار گرفت و به رویه‌ای مبارک تبدیل شد تا جایی که پست‌هایی چون معاونت استانداری‌ها و فرمانداری‌ها در حوزه وزارت کشور در اختیار زنان قرار گرفت و سرانجام نیک‌بختانه انتصاب فرماندار ترکمن اهل سنت، روانشاد مرجان نازقلیچی را نیز استان گلستان در کارنامه نگاه مثبت و برابر به زن ثبت کرد.

همچنین با توجه به ظرفیت‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی این استان انجمن ملی زنان کارآفرین اولین دفتر نمایندگی خود را در گلستان افتتاح کرد که به شایستگی، زنان کارآفرین را شناسایی و برنامه توسعه کسب‌وکارهای آنان را مدنظر قرار داد و به سهم خود در ترویج فرهنگ کارآفرینی در میان زنان گرگان کام نهاد. امید است از دستاوردهای پیش‌همایش زن در تاریخ محلی ایران، پهنه شمال، که باز هم به عنوان اولین نشست و گردهمایی محلی در این استان فرهنگی برگزار می‌شود، توجه بیشتر و دقیق‌تر به سابقه تاریخی اثرگذاری زنان در عرصه‌های مختلف، در گلستان یا گرگان و استرآباد تاریخی باشد.

عضو مؤسس انجمن زنان پژوهشگر تاریخ و انجمن زنان کارآفرین

در این حرکت، یاریگرانی به کمک انجمن زنان پژوهشگر تاریخ آمدند که به تلاش‌های انجمن باور داشتند؛ انجمن ایرانی تاریخ، باشگاه اندیشه، مرکز میرداماد و... که همراه انجمن شدند تا سهمی از دین تاریخی خود را به این نقطه و مسئله پراهمیت ولی جامانده از تحقیقات تاریخی، یعنی بررسی و نشان دادن حضور زن در تاریخ این مرز و بوم، ادا کنند.

این قدم‌های به‌ظاهر کوچک، با حمایت‌ها و همدلی‌های افراد و نهادهای مختلف علمی و پژوهشی، به گام‌هایی بزرگ و اساسی در این وادی پرابهام تاریخی تبدیل خواهد شد.

امید داریم این‌همایش در تحقق اهداف خود موفق خواهد شد. اما نقایص و کاستی‌ها را در نظرمی‌گیریم. به امید آنکه گام کوچکی در اصلاح و ترویج تحقیق و پژوهش به معنای واقعی کلمه برداریم و امر نیک مطالعه، پژوهش و نوشتن را به دور از کلیشه‌ها و کم‌کاری‌های ترویج کنیم.

انجمن زنان پژوهشگر تاریخ با سیاست از بارانی که به برگزاری این نشست علمی یاری رساندند، آرزو و امید دارد در ادامه و در سالی که خواهد آمد، به برگزاری همایشی درخور نام و هویت زن در پهنه شمال ایران موفق شود. توفیق از آن خداست و از آن کوشندگان حقیقت

انجمن زنان پژوهشگر تاریخ

همایش با هدف هم‌افزایی علمی

مولود قاسمی دبیر همایش

به نام خداوند جان و خرد/ کزین برتر اندیشه برنگردد. انجمن زنان پژوهشگر تاریخ ایران در راستای اهداف خود مبنی بر بررسی تاریخ زنان ایران، همایش‌هایی با محوریت زنان در تاریخ محلی را در دستور کار خود قرار داده است. پس از برگزاری دو همایش (در استان‌های جنوب و غرب کشور) برنامه‌ریزی به منظور اجرای همایش تاریخ زنان سرزمین‌مان در پهنه شمال ایران (استان‌های گلستان، گیلان و مازندران) در دستور کار قرار گرفت. پس از جلسات هم‌اندیشی با اعضای هیئت علمی و هیئت‌مدیره به منظور روشن‌کردن ابعادی از تاریخ زنان در استان‌های شمالی کشور تصمیم گرفته شد دو همایش همایش در استان‌های گلستان و گیلان و یک همایش در استان مازندران برگزار شود. هدف اصلی برگزاری دو همایش ایجاد هم‌افزایی علمی مراکز علمی شهرستان‌ها با محققان و پژوهشگران مرکز و همچنین توجه به گسترش توانمندی‌های علمی و پژوهشی پژوهشگران منطقه در حوزه تاریخ و زنان است. علاوه بر این امید داریم در طی برگزاری دو همایش با آشنایی و ارتباط بیشتر بین پژوهشگران و مراکز مطالعاتی گام‌های مؤثرتری در راستای مطالعات زنان برداشته شود و این امر بر پربار شدن همایش بهار ۱۴۰۴ کمک کند.

به منظور برگزاری پیش‌همایش گرگان، اولین جلسه گروه اجرایی ۱۱/۰۶/۱۴۰۳ و جلسه گروه علمی ۱۳/۰۶/۱۴۰۳ در محل مؤسسه فرهنگی میرداماد با حضور پژوهشگران تاریخ منطقه برگزار شد. خوشبختانه این برنامه از طرف دستگاه‌های ذی‌ربط در استان گلستان با استقبال بسیار خوبی مواجه شد. مؤسسه فرهنگی میرداماد که قبول زحمت فرمودند سالن همایش این مرکز را در اختیار انجمن قرار دهند، یکی از مراکزی هستند که در پیشرفت کار کمک زیادی کردند.

همچنین اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری، اداره کل امور بانوان استانداری گلستان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گلستان، نمایندگان ادواری شورای شهر گرگان و حوزه علمیه خواهران گرگان ضمن استقبال از این اقدام انجمن با همفکری‌های مناسب راه را هموار کردند.

چارچوب علمی پیش‌همایش از قبل مشخص شد و از سخنرانان و افرادی که سفارش مقاله داشتیم، درخواست شد که در همین چارچوب حرکت کنند.

اقدامات اجرایی دبیرخانه همایش: ۱. ارسال درخواست در اختیار گذاشتن تالار اندیشه مؤسسه فرهنگی میرداماد. ۲. سفارش مقاله به محققان، پژوهشگران و همچنین اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها با موضوع زنان تأثیرگذار در پهنه شمال ایران با محوریت زنان منطقه گلستان. ۳. بررسی چکیده مقالات و سخنرانی‌های ارسالی به کمیته پژوهش دبیرخانه پیش‌همایش. ۴. طراحی پوستر پیش‌همایش. چاپ و اطلاع‌رسانی در فضای مجازی و ارسال برای مراکز دانشگاهی و دستگاه‌های ذی‌ربط. ۵. تشکیل جلسه با مدیرکل محترم میراث فرهنگی و گردشگری برای در اختیار قراردادن امکانات از جمله وسایل ایاب و ذهاب میهمانان پیش‌همایش گرگان. ۶. دعوت از امور بانوان استانداری گلستان و بانوان علاقه‌مند و فعال منطقه برای همکاری. ۷. ارسال دعوت‌نامه برای دستگاه‌های ذی‌ربط استان.

بدیهی است که مجموعه ظرفیت‌های منطقه که به برگزاری این پیش‌همایش یاری رسانده‌اند، تنها بخشی از پتانسیل گرگان است و امیدواریم با چنین حرکت‌های فرهنگی بتوانیم در گسترش همکاری‌های نهاد‌های مختلف در سطح کشور در راستای روشن‌کردن تاریخ زنان ایران گامی استوار برداریم.